

25.11.2014

Boj proti násiliu na ženách

Dnes si pripomíname Medzinárodný deň boja proti násiliu páchanému na ženách. Oficiálne ho vyhlásila Organizácia spojených národov, aby sme nezabúdali, že tento závažný celospoločenský problém sa týka nás všetkých.

Organizácie i jednotlivci po celom svete dnes odštartujú kampaň pod názvom 16 dní proti násiliu na ženách, ktorá vyvrcholí 10. decembra Dňom ľudských práv. Násilie páchané na ženách a ich deťoch je jednou z najrozšírenejších foriem zásahu do ľudskej dôstojnosti a ohrozenia zdravia a ľudských práv žien. Dôsledky takéhoto násillia sa prejavujú negatívne nielen na individuálnej úrovni týraných žien a ich detí (ochorenie v dôsledku dlhotrvajúceho fyzického a psychického stresu, izolácia, strata práce a prístrešia, chudoba a pod.), ale aj na celospoločenskej úrovni vo forme zvýšených výdavkov na sociálne služby, právnu pomoc, poradenstvo, či rast zdravotníckych nákladov na liečenie žien vystavených násiliu.

Rozsah tejto formy násillia je pritom alarmujúci. Podľa celoeurópskeho výskumu Agentúry pre základné práva (FRA) bola každá tretia žena z Európskej únie aspoň raz vo svojom živote obeťou fyzického alebo sexuálneho násillia, z toho 22 % žien zažilo fyzické násillie a, resp. alebo sexuálne násillie zo strany partnera. 5 %, teda jedna z 20 žien, bolo znásilnených. Väčšinu násilných činov páchajú muži z ich bezprostredného okolia, zvyčajne partneri alebo bývalí partneri.

Rozšírené sú aj novodobé formy násillia, ako je nebezpečné prenasledovanie (stalking), ktorého obeťou bolo 18 % žien, a sexuálne obťažovanie cez Internet (cyberharassment), ktoré zažilo 20 % mladých žien (18-29 r.). Závažným problémom je aj sexuálne obťažovanie na pracovisku, ktoré zažila viac ako polovica (55%) žien v EÚ - spomedzi žien pracujúcich vo vrcholovom manažmente mu počas svojej kariéry čelili až tri štvrtiny. Páchateľmi sexuálneho obťažovania boli najmä kolegovia, šéfovia a zákazníci.

MPSVR SR považuje násillie na ženách za jeden z najzávažnejších problémov, ktorý je dôsledkom stále pretrvávajúcich nerovností, rodových stereotypov a predsudkov voči ženám a dievčatám v našej spoločnosti a bráni v dosiahnutí rodovej rovnosti. Preto podávame pomocnú ruku prostredníctvom opatrení, akými sú nedávno schválená Celostátna stratégia rodovej rovnosti a príslušný akčný plán na roky 2014-2019. Špecificky zamerané opatrenia sú obsiahnuté najmä v Národnom akčnom pláne na elimináciu a prevenciu násillia na ženách 2014-2019, ktorý vláda SR prijala vlni v decembri a ktorého ambíciou je vytvárať systémové opatrenia na pomoc ženám a ich deťom, ohrozených násillím, ale i posilniť jeho prevenciu.

Za významný krok považujeme aj Dohovor Rady Európy o predchádzaní násilliu na ženách a domácejmu násilliu a o boji proti nemu. Bol prijatý v roku 2010, tento rok vstúpil do platnosti a v súčasnosti sa pripravuje SR na jeho ratifikáciu.

Na pomoc ženám ohrozených násillím pripravuje MPSVR SR aj veľmi konkrétne opatrenia a projekty, ako je národná bezplatná non-stop linka, posilnenie kapacít špecifických poradenských služieb a vytvorenie Koordinačno-metodického centra pre rodovo podmienené a domáce násillie. Novinkou je aj Ministerstvom vnútra pripravená novela Zákona 171/1993 o policajnom zbore, ktorá umožní policajtom vykázať násilnú osobu zo spoločného obydlija na 10 dní. Platný zákon hovorí o 48 hodinách, čo sa ukazuje ako nedostatočná doba na zaistenie bezpečnosti osoby ohrozenej násillím.

MPSVR SR touto cestou ďakuje všetkým organizáciám a jednotlivcom, a to najmä ženským MVO, ktoré sa podieľajú na poskytovaní pomoci ženám a šírení osvedy, ale i donorom ako je Nórsky finančný mechanizmus a Európsky sociálny fond, za podporu týchto projektov.